

povelja in njih izvršitev bo pojasnil tov. Vuk z Vrhniko.

Dobro bi bilo, da bi imel vsakdo s seboj papir in svinčnik za zapiske.

JUU SRESKO DRUŠTVO SV. LE-NART V SLOV. GORICAH zboruje v soboto dne 11. marca t. l. ob 10. uri pri Sv. Lenartu. Z ozirom na važnost dnevnega reda pričakujemo polnoštevilno udeležbo.

Posebno še apeliramo na poročene učitelje in z učiteljicami poročene učitelje, da se zborovanja zanesljivo udeležijo, da zavzamejo svoje stališče napram članku »Težke zadeve«, priobčenem v našem glasilu.

Točno ob 10. uri bo seja upravnega odbora, na kateri bomo obravnavali predloge za spremembo pravil JUU.

Navzočnost vseh članov uprav. odbora je nujno potrebna.

Fr. Golež, tč. predsednik.

POROČILA:

60-LETNICA JUU

SRESKEGA DRUŠTVA V BREŽICAH.

V soboto, 10. decembra 1932. se je zbralo v okusno dekorirani dvorani Narodnega doma v Brežicah učiteljsko brežiškega sreza, da praznuje 60-letnico društvenega obstoja.

Ob 11. uri dopoldne, ko so se zbrali številni gostje in skoro polnoštevilno učiteljsko v srezo, je zapel domači učiteljski pevski zbor pod vodstvom tov. Klemenca dostojanstveno: »Moliteva«, nakar je tov. predsednik Janko Knapič otvoril slavje z daljšim govorom, v katerem je poudarjal važnost 60-letnega organiziranega učit. dela, posegajoč v nekatere zgodovinske momente v vsej življenjski dobi društva, s posebnim ozirom na socialne in politične vidike, po katerih je učiteljsvo usmerilo svoje delo v šoli in med narodom. Spomnil se je izrazitega nacionalnega in prosvetnega poudarka, ki je bil podan s spomenico Nj. Vel. kralja in jo prečital. Predvsem pa je podal imenom navzočih izjavo, da se časi, ko je bil učitelj vprežen v politični voz posameznih strank in ko je služila kot merilo učiteljeve sposobnosti njegova politična pripadnost, ne smejo več povrniti. Vrhovna inštanca, ki vodi svobodno učiteljsko politiko, je in ostane le naša stanovska organizacija. V prvi vrsti pa hoče JUU čuvati idejno smer, ki jo je Nj. Vel. kralj Aleksander I. začrtal s svojim manifestom.

Ogromno pa je delo, ki ga je izvršilo tekom 60 let učiteljsvo tuk. sreza na kulturnem, gospodarsko-socialnem, zlasti pa nacionalnem polju v srezo, kjer je germanizem nekaj skušal zgraditi trden steber v podporo mostu do Adrije. Otvoritveni govor je zaključil z željo, da nam bi dalo slavnostno zborovanje novih pobud in novih moči za delo v korist stanu, narodu in državi.

Učiteljsvo se je spomnilo svojega najvišjega pokrovitelja in na predsednikov predlog odposlalo vdanostno brzojavko Nj. Vel. kralju. Čitanju brzojavke so sledili navzoči stoje, pevski zbor pa je odpel državno himno. Pozdravni brzojavki sta bili odposlani tudi g. ministru prosvete dr. Stankoviču in predsedniku JUU Damjanu Rašiču.

Nato je tov. predsednik pozdravil navzoče zastopnike raznih oblasti, uradov in korporacij, ki so poslale svoje odposlance, da počaste učiteljski jubilej, tako: sr. nač. Pezdica, kot zastopnika polit. oblasti, bivšega tusr. šol. nadzornika, slavnostnega govornika Frana Drnovška, g. nar. poslanca Ureka, župana brežiškega mesta tov. Ignaca Zupana, predstavnika sreske organizacije JRKD dr. Drnovška, ravn. meščanske šole v Brežicah tov. Mikoliča, z velikim navdušenjem sprejeta gosta tov. Logomercera, preds. savske sekcije in tov. Peštička, obl. šol. nadz. v pok. iz Zagreba, zastopnika sekcije dravske banovine tov. Kobala, zastopnika kozjanskega učit. društva tov. Potočnika in krškega učit. društva tov. Znidaršiča, vse tovariše, ki so nekaj delovali med nami, a se udeležujejo zdaj drugod. Zaslužnim tovarišem (i-cam), ki so bili iztrgani iz naših vrst

prej, ko so dokončali svoje poslanstvo in tistim, ki so legli, ko so dovršili, kar jim je bilo odmerjenega, našim prednikom, ki nam delajo čast, ker so nam v težkih razmerah utirali pot, so navzoči zaklicali: Slava!

Ustno so nato pozdravili zbor gg.:

G. nam. sr. nač. F. Pezdica, ki se je spominjal težkih časov borbe za materialno in nacionalni povzdig učiteljsva ter bodril k delu v duhu drž. in nar. edinstva.

G. nar. poslanec Ivan Urek, ki je posebej obravnaval načelni odnos učiteljsva do nar. poslancev in obratno s poudarkom, da se zavzame važnosti učit. poklica, ki mu je poverjeno delo neposredno med narodom.

Kot zastopnik JRKD je pozdravil in čestital g. dr. Janko Drnovšek, ki je izrazil željo, da bi delovalo učit. v istem pravcu in istem duhu kot doslej, izvršujoč svojo službeno in nacionalno dolžnost.

Imenom učit. zbora mešč. šole v Brežicah je pozdravil in čestital ravnatelj Ludovik Mikolič.

Čestitke in pozdrav upravnega odbora sekcije JUU za dravsko banovino je prinesel tov. tajnik Kobal iz Ljubljane.

Burno pozdravljen je čestital k jubileju tov. zastopnik sres. društva Jedinstvo iz Zagreba Ambrož Peštiček, ki je v iskrenih besedah slavil bratstvo in tovarištvo slov. in hrv. učiteljsva. V istem duhu je govoril tudi predstavnik sekcije JUU za savsko banovino Đuro Logomercer, ki je stavil slovensko učiteljsvo za vzor ostalemu v državi.

Imenom učiteljsva krškega sreza je pozdravil zbor in izrekel tople čestitke tov. Znidaršič, podpreds. krškega sreskega društva.

Sledilo je še čitanje številnih brzojavnih in pismenih čestitk, nakar je tov. nadzornik Fran Drnovšek kot slavnostni govornik v izčrpnem predavanju podal sliko jubilejnega delovanja od ustanovitve 1872. do današnje dobe. Predvsem je očrtal razloge, ki so dovedli do ustanovitve društva za sodne okraje Brežice, Sevnica, Kozje in prizadevanje ustanovitelj in 1. predsednika pok. tov. nadz. Jamška za dvig intelektualnega nivoja takratnega članstva, ki je bilo večinoma rekrutirano iz učiteljsva »stare šole«. V veliki meri je z vztrajnim delom dosegel svoj prvotni smoter, predvsem pa je širilo narodno in politično zavest takrat brezpravnega učit. stanu. Dolgo let je bilo član štajerskega Lehrerbunda, zveze slov. učit. na Štajerskem, od 4. IV. 1889. pa Zveze avstrijskih jugoslovanskih učit. društev v Ljubljani. V narodnem duhu je društvo delovalo zlasti v zadnjih letih pred vojno, dočim je l. 1903. pokazalo, da ni njegovo delovanje omejeno le na teritorij tostran Sotle, ampak tudi dalje preko. O Binkoštih t. l. je namreč povabilo Zvezo, da je priredila svojo glavno skupščino v Brežicah. Odtod je učiteljsvo privedilo izlet v Zagreb, da je bilo v tedanjih časih zvezano s precejšnjim tveganjem osebne varnosti. L. 1921. se je društvo skupno z ostalimi organiziralo v UJU, l. 1931. pa v JUU. Skozi vsa leta obstoja pa se je vršila borba za izboljšanje gmotnega položaja. Brezprimeren idealizem je pripomogel do premostitve brezštevilnih ovir, da je učiteljsvo v svobodni državi doseglo vsaj dostojen položaj državnega uradništva. Za uspešno izvrševanje programa glede dvigovanja samoizobrazbe si je društvo tekom let oskrbelo vrsto odličnih predavateljev pedagogov in znanstvenikov. Voditelji so mu bili od početka dalje tov.: Jamšek (1872.—1877. in 1887.—1888.), Ornik (1877.—1879. in 1880.—1887.), Kunšič (1879. do 1880.), Mešiček (1888.—1894.), Moric (1894. do 1895.), Exel (1895.—1899.), Knapič st. (1899. do 1924.), Drnovšek (1924.—1925.), Pečnik (1925.—1926.), Voglar (1926.—1927.), Jakopec (1927.—1928. in 1929.—1930.), Ivanuš (1928. do 1929.), Knapič ml. (od 1930. dalje).

K zaključku je društ. pevski zbor ubrano zapel Vodopivčevu: »Ob večerni uri«.

V iskrenih besedah se je tov. preds. zahvalil tovarišju predavatelju za trud in požrtvovalnost, prikazujoč obenem njegovo naklonjenost in ljubezen do našega društva tekom 30 let, ki jih je v aktivnem delu preživel

med nami. Med burnim odobravanjem in ovacijami priljubljenemu tovarišu predavatelju je bil sprejet predlog, ki ga predložimo pristojnim organom v izvršitev:

JUU sresko društvo v Brežicah imenuje tov. nadzornika Drnovška v znak hvaležnosti za zasluge, ki si jih je pridobil pri delu za prosep učiteljskega stanu in šole svojim častnim članom.

K sklepu se tov. predsednik še enkrat iskreno zahvali vsem, ki so s svojim obiskom počastili proslavo društvene 60-letnice z opravičbo, da so ji skromno obliko diktirale izredne gospodarske razmere na eni, že privzgojena skromnost našega stanu, ki je vajen delati v zatišju brez hrupa in pompa na drugi strani.

Zahvalil se je tudi načelstvu posojilnice, ki je stavilo na razpolago prostor, kjer so se v nekdanjih borbah za obstoj slovenske besede trdo kresali duhovi, ustavljajoči preteči nacionalno sovražni val.

Z željo, naj najdejo lepe besede, ki so bile iznešene na tem mestu pravi odmev tam, kamor so bile poslane, v korist narodu in domovini, je pozval tov. predsednik prisotne, da so korporativno zapeli drž. himno in tako dostojanstveno zaključili lepo uspeši zbor.

Sledilo je še skupno fotografiranje v trajen spomin ter skupni obed, pri katerem je otvoril vrsto iskrenih napičnic g. sr. načelnik, nazdravljajoč našemu visokemu narodnemu vladarju.

Osveženo in okrepljeno ob zgodovini 60 let se je članstvo razšlo z razpoloženjem nadaljevati jo enako plodno v bodočnost.

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO LJUBLJANA OKOLICA — VZHODNI DEL je zborovalo 11. februarja t. l. v osnovni šoli v Mostah. V sled neugodnega vremena je bila udeležba bolj slaba — od 118 članov je bilo navzočih le 62.

Po otvoritvi zborovanja po tov. predsedniku in njegovem poročilu o domačih društvenih zadevah so se obravnavali dopisi predsedstva sekcije in so bili nato izglasovani sledeči predlogi:

Organizacija naj deluje na to, da se postavke proračuna krajevnih šolskih odborov ne zmanjšujejo pod vsoto, katere višina je vezana po pogodbi med krajevnim šolskim odborom in učiteljem vrtnarjem in pride vsled tega učitelj-vrtnar v težkoče, ko ne more vrta držati v stanju, kakor to predvidevajo predpisi.

Glede drv naj se izposluje, da se količina fiksira.

Stanarina učiteljsva: Smatramo organizacijo za edino zastopnico učiteljsva, katero naj bi upoštevali tudi gg. narodni poslanci.

Članstvo je za nastavitev pravnega konzulenta, toda brez povišanja članarine.

Tovariš Skubic je poročal o stanju blagajne ter predlagal v imenu nadzornega odbora upravnemu odboru absolutorij, ki je bil sprejet.

Predavanje: Prof. g. dr. Gogala nam je v kratki in jasni sliki podal pregled »o vzgojnih idejah sovjetske pedagogike«. Iz vse-skozi zanimivega predavanja vidimo, da ima sovjetska pedagogika vsaj 4 osnovne vzgojne ideje.

Prva in najvažnejša naloga moderne vzgoje je preoblikovanje mladega človeka v tip kolektivnega človeka. Mladina naj bi se v svoji mladosti nasrkala zavesti o pripadnosti k celoti in k družbi. Vsakdo: uradnik, delavec, trgovec, obrtnik, kmet — prav vsi bi se smatrali za dele celote, da bi se zanjo žrtvovali.

Druga vzgojna ideja sovjetske pedagogike je vzgoja samostojnega človeka, toda samo v okviru kolektivnega človeka. Važno sredstvo za otrokovo samostojnost so tako zvani šol. sveti. (Sveti učencev ali otrok. Odrasli in učitelji so le posvetovalni organi.)

Tretja vzgojna ideja naj otroka prepriča, da vlada nad vso kulturo gospodarsko kulturna panoga in da je edino v gospodarstvu rešitev sodobnega človeka.

Končno je še ena vzgojna ideja, ki je še v programu; to je ideja vzgoje absolutnega brezboštva.

Učiteljsvo je z zanimanjem sledilo stvarnemu predavanju ter je g. predavatelju izrazilo zahvalo.

M. Kosin, predsednik. A. Celnarjeva, tajnica.

Listnica uredništva

Ker prihajajo še vedno članki, nanašajoči se na »Težke zadeve«, sporočamo, da bomo objavljali te članke v bodoče le posamezno in v kolikor bo dopuščal prostor. Ponavljajočih se mišljenj ne bomo objavljali. — Uredništvo.

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—

Ne samo kot darilo,

temveč v vsakdanji rabi potrebujete; očala, barometre, toplomere, daljnoglede, mikroskope, foto-aparate itd., katere kupite najugodnejše pri strokovnjaku

FR. P. ZAJEC, izprašan optik in urar LJUBLJANA, Stari trg 9

Velika zaloga raznih ur in zlatnine. Ceniki brezplačno

Proračun — učila

Vsaka šola ima v svojem proračunu znesek za učila!

Kje imajo posebno pripravna učila? — Kje dobite učila za računstvo, čitanje, nazorni nauk, prirodopis, fiziko, kemijo, zemljepis, zgodovino in še za mnogo drugega? — Kje nudijo preprosta in zato najbolj pripravna učila za šolo?

Vse to Vam nudi:

UČITELJSKA TISKARNA - Oddelek za učila

LJUBLJANA, Frančiškanska ulica št. 6 — MARIBOR, Tyrševa ulica št. 44

UGODNOST!

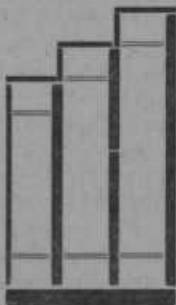
Damske galoše Din 70
Moške galoše Din 75
Damski snežni čevlji Din 100
Moški snežni čevlji Din 110

ANTON KRISPER, LJUBLJANA
MESTNI TRG 26 ♦ STRITARJEVA ULICA 3

LEGAT LJUBLJANA
MIKLOŠICEVA CESTA 28

SPECERIJA
DELIKATESE
Zajutrkovalnica
Kava dnevno
sveža iz lastne
moderne
prazarne

50% — 70%
popusta
do 1. maja 1933.

Podaljšali smo čas za naročanje naših knjižnih zbirk po znižanih cenah, da omogočimo njihovo nabavo tudi tistim, ki so šele sedaj prišli do tekočih sredstev. — Kdor nima več popisa naših zbirk, najpiše, da mu ga pošljemo!

Knjigarna Učiteljske tiskarne
Ljubljana, Frančiškanska ul. 6 Maribor, Tyrševa ul. 44

Oglejte si zbirko učil

(aparator in stenskih slik)

katere je prejela

podružnica

Učiteljske knjigarne v Mariboru

Pelikan

Zaloga barv, tušev in radirk

POVSOD NA ZALOGI
TISKOVINE NA ZAHTEVO

GÜNTHER WAGNER — k. d. ZAGREB

Pošt. pret. br. 94